

Kurdo Baksi, 2007.

Kurdo Baksi:

– Civiladödas av USA i Irak

– Jag har nu för första gången på 25 år besökt mitt hemland i den irakiska delen av Kurdistan. Men man måste vara försiktig när man rör sig även där. Jag färdades i en beväpnad konvoj på vissa vägar.

Det berättar journalisten, författaren och kurden Kurdo Baksi när vi träffar honom för ett intervjuamtal på ett Sveavägs kafé i Stockholm. Det kommer att handla om det allmänna läget i Irak och kurdernas situation.

När vi möter Kurdo Baksi har vi avgränsat intervjufrågan till att handla om Irakfrågan. Kurdo Baksi är ju annars en känd debattör i Sverige och har drivit frågor om rasism och främlingsfientlighet och kulturmötesfrågor generellt, som skribent, redaktör och förläggare.

– Irakfrågan har hamnat fel, konstaterar Kurdo Baksi:

– När kriget började hade man inget program för återuppbyggnad. En halv miljon soldater skickades, men inget program fanns för hur ockupationstrupperna skulle försvinna.

Hur ser du på hur ockupationen och kriget har gått, efter 2003?

– Irakkriget är illa skött, svarar Kurdo Baksi. Man lovade att man skulle bomba endast militära byggnader, men man har även bombat civila. De civila är de stora förlorarna.

– I södra Irak, där engelsmännen är, har det skördats färre civila offer,

men i de områden som kontrolleras av USA har fler civila dödats.

Det finns ”snälla” koloniserare i Irak och det finns andra koloniserare, anser Kurdo Baksi. De städer som kontrolleras av England är mycket bättre skötta och färre civila dör.

– Hos amerikanerna är det fler döda, mera blod och mera problem.

Hur ser du på de olika länder som agerar och deras strategi i området?

– USA kan inte dra sig tillbaka och inte bli kvar, det är världens stora gåta hur det hela ska lösas, säger Kurdo Baksi.

– Turkiet vill tjäna på krisen, precis som Iran och Syrien. Iran vill ha ett ”Shiastan” och ett ”Sunnistan”. Kurderna vill inte ha splittring.

– I Turkiet menar man att Kirkuk tillhör Turkiet. Turkiet vill gå in för att destabilisera området, men USA tillåter inte detta. De vill destabilisera, så att inte kurderna i Turkiet kopierar modellen från Irak. Men jag tror inte att det är någon direkt risk att Turkiet går in just nu.

Och hur går det för kurderna och de andra folkgrupperna i norra Irak?

– Under Saddam ”försvann” 182 000 kurder, en fjärdedel av den kurdiska befolkningen deporterades. Kurderna har fått mera rättigheter nu än under Saddam, konstaterar Kurdo Baksi.

– I Kirkuk finns sunni och shia, kristna, turkmener, yeziditer och mandeér – hela den religiösa mosaiken finns där, säger Kurdo Baksi.

– Men det är som om vissa grupper även i norra Irak har fått detta

med religionstillhörigheten på hjärnan, säger Kurdo Baksi. För inte så länge sedan togs 25 yeziditer ur en buss och sköts...

– Kurderna lyckades i författningsförhandlingarna få igenom att en folkomröstning för Kirkuk ska äga rum. Men Turkiet vill inte att folkomröstningen ska äga rum.

– Självstyret fungerar bra – det är det enda i hela Irak som fungerar. De två stora partierna, KDP och PUK, är vänner. För tio år sedan krigade man med varandra, precis som Hamas och Fatah. Inga kurder slåss numera mot varandra.

– Det finns ett parlament, en riksbank och en federal regering som återspeglar befolkningens sammansättning. Och här finns 165 000 soldater.

– Här finns ingen hunger. Folk från hela Irak får komma och jobba här – det kommer ett par tusen om dagen.

– Vi har tre fungerande internationella flygplatser. Man kan åka direkt från Arlanda till Erbil.

Så självstyret fungerar alltså bra. Det som kurderna känner sig mest hotade av är Turkiet, avslutar Kurdo Baksi.

Tack för intervjun! Det var trevligt att ses!

– Tack själv! Det är roligt att Fjärde Världen ännu efter över 20 år fortfarande utkommer!

Text: Ola Persson
Foto: Henrik Persson